

Opeka mu je zlomila nogo. 65letnemu posestniku Blažu Mulec v Spodnjem Porčiču se je zrušil kup zložene opeke in ga pokopal pod seboj. Revez je dobil težje notrajne poškodbe in povrh mu je še zdrobilo desno nogo. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Požar na sredini trga Konjice. Dne 23. februarja zjutraj sta začela goreti v Konjicah Ogorevčev hlev in drvarnica. Ogenj je nastal, ker je nekdo iztresel pepel z žerjavico na smetišče, kjer je začelo goreti. Pogoreli sta obe poslopji, rešili so svinje ter živino. Izbruh ognja na sredini trga je oznanil plat zvona, nakar so bili takoj na mestu gasilci. Na srečo je bil sneg po strehah in mirno vreme, sicer bi bil lahko postal požar usodepoln.

Hiša je pogorela v sredo dne 24. svečana posestniku Zupancu v Gotovljah pri Zalcu. Ogenj je povzročilo vnetje saj.

V blaznosti se je obesila v Gaberskem pri Trbovljah Frančiška Bizjak.

Smrtna železniška nesreča. Dne 24. februarja je na gorenjskem kolodvoru v Ljubljani lokomotiva pograbila železničarja in družinskega očeta Alojza Cetina in ga je vrgla kakih 6 m na tračnice, kjer je obležal mrtev.

Požigalčeva roka je bila na delu v Ihanu pri Domžalah in je podtaknila tekom treh dni dva požara. Posestniku Lenčku v Ihanu je pogorel: hlev, pod, šupa, drvarnica in shramba za vozove. Ta požar je bil v nedeljo dne 21. februarja. V sredo dne 24. februarja je uničil ogenj posestniku Ludviku Flerinu: šupo, hlev in pod. Peklensko zlobnega požigalca še orožništvo ni izsledilo.

Ciganka in njen enomesečni otroček sta zmrznila v gozdu blizu Rateža v Št. Jerneju na Dolenjskem.

Mrtvega novorojenčka so našli dne 24. februarja v kamniškem vlakcu. Komisija je dognala, da je bil otrok rojen pred urami in je prišel na svet živ.

«Ljudska samopomoč» v Mariboru daje vsemu našemu cenj. članstvu, kakor tudi vsemu občinstvu Slovenije z ozirom na neprilike pri «Kmetijski eksportni zadrugi» v Mariboru in pri «Vzajemni pomoči» v Ljubljani, ki so vzbudile o redu celo dvome o nadaljnjem obstoju našega društva, v njih pomirjenje na znanje izvleček iz zapisnika o uspehu revizije stanja našega podpornega društva, ki jo je izvršilo dne 13. februarja 1932 predstojništvo mestne policije v Mariboru ob sodelovanju gg. dr. Sajovic Ladišlava, ravnatelja zavarovalne družbe «Triglava» v Ljubljani, in Zolger Zvonka, ravnatelja zavarovalne družbe «Fenix» v Ljubljani. O izvršeni reviziji sta podala omenjena gospoda na kratko sledeče strokovnjasko mnenje: «Celotno poslovanje in organizacija napravi na prvi pogled jako dober in soliden utis. Društvu predseduje od ustanovitve notar g. dr. Ivo Šorli, poste pa vodi vpokojeni učitelj g. Zinauer. V pisarni je zaposlenih 17 pisarniških moči z zmernimi mesečnimi plačami. Knjižgovodstvo je v vzornem redu in to tako glede evidence članov kot denarnega poslovanja. Pri skontraciji izkazuje blagajna Din 14.985,55 par. poštna hranilnica Din 64.867.—, pri Ljubljanski kreditni banki in desetih različnih hranilnicah in depozitarnih zavodih znaša imovina Din 492.016.—,

Schichtov RADION pere sam

- Raztopi Radion v mrzli vodi.
- Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
- Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 1/32

in... hitrejšje

skupna likvidna sredstva torej 571.868,55 Din. Poleg tega ima društvo za 25.000 Din kurzne vrednosti državnih papirjev ter dobro opremljene 4 pisarniške prostore. Poslovanje je organizatorično in manipulativno jako pregledno in v vzornem redu.» 287

Za mesto Ptuj in okolico je prevzel podpisani poverjeništvu Vzajemne zavarovalnice in posmrtniške zavarovalnice «Karitas» v Ljubljani v Ptuju, Ormožka cesta 3, Brenčič.

Iz Celja se nam poroča, da se vrši od 15. II. do 25. III. 1932 **velika odprodaja** manufakturnega blaga in perila v veletrgovini **Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 15**, po zelo znižanih cenah.

Za usta in zobe dnevno par kapljice blagodišečega Fellerjevega Elsafluida v kozarec vode, to je vzitek in obenem tudi preizkušena zaščita proti mnogim obolenjem grla in vrata, proti hripi itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

*

Pisma o boljševiškem človekoljubju.

V ruski državljanski vojski so se boljševikom najbolj upirali kazaki. Zato so se jim hudo zamerili in sklenili so kazake uničiti. Prilika se jim je ponudila zlasti lansko leto, ko se je vršila kolek-

tivizacija v kazaških krajih. S strašnim nasiljem so udrli v kazaške stanice — vasi, izganjali so družine iz njihovih domov ter jih tirali v izgnanstvo. Da bi se to postopanje omililo, so donski, kubanski in terski kazaki v emigraciji poslali posebno prošnjo g. Hooverju, predsedniku Združenih držav v Severni Ameriki, da bi posredoval pri sovjetski vladi za zaščito kazaškega prebivalstva. Da bodo čitatelji vedeli, kako postopajo boljševiki s prebivalstvom, naj navedem iz dotične prošnje par odstavkov.

»Kot maščevanje za sovražnosti v državljanski vojski so boljševiki s silnim terorjem navalili na kazake, radi česar so vse kazaške stanice (vasi) podvrgli strašnemu pogromu in opustošenju. Boječ se novih uporov v kazaških krajih so sklenili po načrtu iztrebiti kazaško prebivalstvo. Zlasti v zadnjem času so podvzeli nasilno preselitev kazakov v masah na daljni sever, v Sibirijo in druge kraje. Pošiljajo jih v izgnanstvo na težko prisilno delo v lesovih, v rudniških itd., kjer so kot delavci obsodeni na počasno smrt vsled boleznih ter gladi. Po poročilih, kot smo jih prejeli, je bilo v zadnjem času iz donske, kubanske in terske oblasti preseljenih več kot pol milijona ljudi, ki so zakrivilili samo to, da so ljubili svojo rodno

zemljo in so hoteli na njej slobodno delati. So kraji, kjer je kazaško prebivalstvo tako iztrebljeno, da ni najti niti jednega prejšnjega človeka.

Nasilno kolektivizacijo v kazaških krajih je spremljala nezasišana grozovitost. Pri takih razmerah se ne smemo čuditi, da se prebivalstvo, po boljševikih ponižano v sužnje, hoče rešiti pogina in gladu ter stopa v boj zoper svoje zatiralce. Te upore so boljševiki v poslednjem času potlačili z dušljivimi plini, s katerimi so iztrebili prebivalstvo celih krajev. V začetku junija 1931 so pisali evropski listi, da so boljševiki s strupenimi plini napadli prebivalce ob Kubanu in v drugih krajih severnega Kavkaza, kjer je bilo poklanih več tisoč ljudi, med njimi ženske in nedolžni otroci. Iz teh krajev imamo potrdila, ki potrjujejo popolno zanesljivost naših poročil. In to nas silijo, da se obračamo do Vas in Vas prosimo posredovanja, da bi naše brate rešili popolnega pogina itd. Tako se glasi del tega pisma.

Temu pismu prilagamo še odlomek drugega pisma, ki ga je pisal brat iz severnega Kavkaza svojemu bratu kazašku v Jugoslaviji dne 17. decembra l. l. Zanimivo je, ker opisuje delo v kolhozu in potrjuje resničnost gornjega pisma. Takole piše: »Če bi opisal vse svoje življenje, bi mi ne verjel. Danes dne 5. decembra sem prišel domu iz stepe. No, žene niso pustili in so jo obdržali, da mora delati tudi v nedeljo, ker kolhoznega dela je pri nas še za tri mesece.

Pri nas so zavrgli Boga, pravoslavno vero so zapljujevali in iz nas so naredili delavno živino. Novosti je pri nas cela kočja, a vse nič ne velja. Vse je le za kolhoz. V kolhozu smo trije (iz družine) imeli 520 delavnih dni. Za to smo prejeli 33 pudov moke, 7 pudov zelja, 4 pud čebule, 30 funtov olja in v denarju 54 rubljev. Drugo bomo prejeli nomladi, ko bo vse obdelano in bo narejen letni račun. Takrat bomo videli, po čem so nam računili delovni dan.

Sestra E. in zet D. sta odšla iz vasi, ker so jih izgnali iz hiše. Rekli so: Pojdita, kamor hočeta! (Opomba: Tako so naredili z vsakim, ki ni hotel stopiti v kolhoz.) Če bi Ti pokazal našo stanico, bi je ne spoznal, ker se je polovica ljudi morala izseliti, a poslopja so porušena, ograje in plotovi podrti in ostala so sama zapuščenata mesta, kjer je prej živel kazaški.

Tako ne moremo dalje živeti. Kazaštva fizično več ni, živi le še duhovno. Naše življenje je žalostno, dolgočasno in neveselo. No, kazaštvo ima še vedno upo in misli o svojem ozdravljenju.«

*

Katere davščine bomo plačevali letos banovini?

Kr. banska uprava je sestavila pravilnik za pobiranje banovinskih davščin za leto 1932-

KASLJU IN HRIPAVOSTI

so najbolj naklonjene samo osebe, ki ne negujejo dovolj svojih ust in grla. Dnevna nega s preizkušenimi domačim sredstvom, Fellerjevim Elsafliidom, varuje tudi pred nahodom, hripo, prehladom itd. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341. Savska banov.

1933. Ta pravilnik je za obstoječe banovinske davščine ostal v glavnem nespremenjen, vendar pa vsebuje za nekatere davščine tudi važne dopolnitve in spremembe.

Banovinska doklada na neposredne davke ostane kakor lani 35%. Poleg nje se po novem pravilniku pobira na ozemju združenih zdravstvenih občin še 10% zdravstvena doklada na vse neposredne državne davke.

Določbam glede pobiranja takse na sečno gozdov je dodan v členu 10 še nov odstavek, ki pravi, da se stavbeni les (trami, deske, anorali itd.) po tem pravilniku ne smatra za dokončni industrijski izdelek. To velja glede določbe, da se taksa ne plača na les, ki ga industrijec vzame iz lastnega gozda in ga porabi kot sirovino za dokončni industrijski izdelek.

Taksa na živinske potne liste je izpremenjena. Na živinski potni list za male živali se lahko xpiše poljubno število drobnice proti enkratni taksi. Taksa za veliko žival je znižana od 6 na 3 Din od glave. Ta izprememba je bila uveljavljena že lani radi padca cen.

V določbah glede banovinske trošarine na konsum električnega toka je črtana določba, po kateri se je doslej trošarina znižala za 25% pri toku za pogonsko silo in za 50% pri toku, ki se uporablja v elektrokemične in elektrometalurgične svrhe. Trošarina se po novem pravilniku pobira v enotni izmeri 3% za vsako vrste porabe.

Novi so predpisi glede banovinske trošarine na umetno breza'koho'lna pijača. Ta trošarina se ima doslej pobirati na podlagi porabljene ogljikove kisline. Od vsakega kilograma ogljikove kisline se plača 15 Din. Kdor prejme nezatrošarinjeno ogljikovo kislino za izdelovanje brezalkoholnih pijač, mora prejem prijaviti finančni kontroli v 24 urah. Na ostalo umetno breza'koho'lna pijačo (razen na pijače, pripravljene brez dodatkov kemikalij) se plača trošarina v iznosu 15 par od vsakega decilitra. Doslej je znašala trošarina za vse brezalkoholne pijače 10 par od decilitra. V dravsko banovino uvožena brezalkoholna pijača je podvržena enotni trošarini 15 par od decilitra.

Banovinska davščina na šmarnico se poviša od 10 na 15 par od vsakega trsa.

Določbe glede banovinske takse od prenosa nepremičnin se dopolnjuje v toliko, da se taksa pobira tudi kot 50% doklada k državni dopolnilni prenosni taksi.

Banovinska davščina na lovišča, ribolove in lovske karte ostane nespremenjena.

Trošarina za pnevmatiko se ne bo več pobirala. Kot nadomestek za banovinsko trošarino na pnevmatiko se pobira k banovinski davščini za motorna vozila 100% doklada. Pri motorkihh sme ta doklada znašati največ do 250 Din. — Spremenjen je tudi način plačevanja davščine na motorna vozila, ki se po novem pravilniku plačuje takoj ob registraciji za vse leto naprej če pa predpis presega 500 Din, se plača prva polovica ob registraciji, ostanek pa do 15. julija vsakega leta.

Taksa na vozniške izkaznice (šoferske legitimacije) ostane nespremenjena, poviša se le

ob priliki prve izdaje usposobljencu od 100 na 250, odnosno od 50 na 125 Din.

Glede novega davka od tovorov, ki se nakladajo in razkladajo za prevoz z železnico, vsebuje pravilnik le osnovne določbe. Od tovorov, ki se nakladajo ali razkladajo zaradi prevoza na železnici v dravski banovini, se pobira davek, ki znaša 20 do 50 par za vsakih, tudi nepolnih 100 kg. Temu davku je podvržen vsak tovor, za katerega se mora plačati železniška voznina. Pobirajo ga pa železniške postaje, kjer se vrši nakladanje, odnosno razkladanje, ter ga odvajajo mesečno banški upravi.

Iz naslova odprave kuluka in rednega vzdrževanja cest se bo po predlogu posebnega finančnega odbora banovinskega sveta, ako bo to odobrilo ministristvo v Beogradu, pobirala 25% nadomestna doklada na državne neposredne davke. Hkratu se maksimirajo cestne doklade, ki so obremenjevale sreze do sedaj z dokladami ponekod do 45%, z 20% doklado.

*

Kako spravimo iz vina duh po žveplu?

Baš beleženo vprašanje je presplošno. Kajti razločevati moramo duh po žveplu dvokisu, to je po plinu, ki se razvija iz gorečega žvepla, od duha po žveplu vodiku, ki spominja na duh gnilih jajc ali drugih gnijočih beljakovin in slednjč okus po žveplu starini (žveplu firn).

Žveplu dvokis

daje vinu oster, trd, surov okus in duh, ki spominja na duh gorečega žvepla. Tako močno zažveplano vino je zdravju škodljivo in po zakonu o vinu tudi prepovedano, spravljati ga v promet. Če ste vino preveč zažveplali, ali ste dobili v roke tako preveč žveplano vino, morate skrbeti, da preobili žveplu dvokis spravite iz njega. Tako vino večkrat pretočite in pri tem močno prezračite.

Vino z žveplu firnom

ima neprijeten, surov okus po žveplu starini. Ta okus dobi vino vsled ponovnega močnega žveplanja, najrajše pa ga nategne iz močno in dalje časa zažveplanih praznih sodov, če ti sodi pred uporabo (pred polnjenjem) niso bili zadostno pripravljani, izluženi. Okus po žveplu starini se da iz vina težko odstraniti. Najbolje je, vino s takim okusom pomešati z mladim, rezkim vinom.

Duh po žveplu vodiku (duh gnilih jajc)

je še bolj neprijeten. Razvije se v vinu le takrat, če mošt ali vino kipi v posodi, kjer se nahaja nekaj žvepla, ki na najrazličnejše načine lahko pride v vino, v mošt ali v sod. Vino, ki ima duh po gnilih jajcih, se naj po daljših presledkih dva do trikrat pretoči in pri tem prav močno prezračiti. Če imamo bakren lij, pretakamo vino v sod skozi tak lij, kajti čisti baker vleče žveplu vodik nase. Z večkratnim pretakanjem na popisani način se duh po gnilih jajcih iz vina kmalu in popolnoma odstrani. Tako vino se potem še rajši čisti in je še bolj stanovitno kakor drugo vino.